

UCHWAŁA NR XXXII/417/2026
RADY GMINY W SOBOLEWIE
z dnia 30 kwietnia 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji o zajęcie stanowiska przez Radę Gminy w Sobolewie w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

Rada Gminy w Sobolewie uchwala, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się z petycją w sprawie zajęcia stanowiska przez Radę Gminy w Sobolewie w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej oraz mając na względzie stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, petycja zostaje rozpatrzona negatywnie z przyczyn określonych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy w Sobolewie do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy w Sobolewie

UZASADNIENIE

Do Rady Gminy w Sobolewie w dniu 16 lutego 2026 r. wpłynęło za pośrednictwem e-doręczeń pismo zatytułowane jako „wniosek o wprowadzenie pod obrady Rady stanowiska w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej” podpisane przez osobę fizyczną.

Przedmiotowe pismo, niezależnie od nazwy nadanej mu przez wnioskodawcę, zostało zakwalifikowane jako petycja w rozumieniu ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach. Zakwalifikowanie pisma jako petycji następuje niezależnie od nazwy nadanej mu przez podmiot wnoszący petycję. Obowiązek właściwej kwalifikacji petycji spoczywa na adresacie, którym w niniejszej sprawie jest Rada Gminy w Sobolewie.

Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Wnoszący petycję, działając na rzecz środowiska rolniczego oraz konsumentów, wnosi o wprowadzenie pod obrady najbliższej sesji Rady projektu stanowiska Rady w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej, jako punktu wymagającego publicznej debaty oraz zajęcia jednoznacznego stanowiska przez organ stanowiący gminy.

Petycję uzasadnia m.in. narastająco trudną sytuacją gospodarstw rolnych i pogorszeniem relacji pomiędzy rolnikami a konsumentami. Wnoszący petycję wskazuje, że rolnictwo stanowi nie tylko źródło utrzymania wielu mieszkańców gminy, lecz również trwały element jej tożsamości, krajobrazu oraz dorobku tradycji i wartości lokalnych.

Wnoszący petycję uważa, że głos Rady może odegrać istotną rolę w procesie odbudowy wzajemnego zaufania, a także w integrowaniu lokalnej społeczności wokół wartości wspólnych, takich jak bezpieczeństwo żywnościowe, uczciwość pracy oraz solidarność społeczna. Stanowisko Rady miałyby stanowić czytelny sygnał solidarności wspólnoty samorządowej z rolnikami.

Do petycji załączony został projekt stanowiska Rady, w którym Rada Gminy miałyby wyrazić poparcie dla działań podejmowanych „w ramach obowiązującego porządku prawnego” i zmierzających do zapewnienia „stabilnych, uczciwych i przewidywalnych warunków funkcjonowania, poszanowania pracy rolniczej oraz równego traktowania na rynku”.

Przewodniczący Rady Gminy w Sobolewie, działając zgodnie z obowiązującymi przepisami, przekazał petycję w sprawie zajęcia stanowiska przez Radę Gminy w Sobolewie w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej do rozpoznania przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Sobolew.

Posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, na którym była rozpoznawana przedmiotowa petycja, odbyło się 16.04.2026 r. Komisja przeprowadziła szczegółową analizę petycji pod kątem jej zgodności z zakresem kompetencji Rady Gminy w Sobolewie oraz możliwości jej realizacji w świetle obowiązujących przepisów prawa.

Projekt uchwały przedstawiony przez wnoszącego petycję jest bardzo ogólnikowy i tak naprawdę nie wiadomo, co Rada miałaby popierać, przyjmując proponowaną uchwałę. Projekt stanowiska posługuje się sformułowaniami o charakterze deklaratywnym i niekonkretnym, takimi jak „działania podejmowane w ramach obowiązującego porządku prawnego” czy „zapewnienie stabilnych, uczciwych i przewidywalnych warunków funkcjonowania”, bez wskazania konkretnych działań, podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację czy też sposobów ich wdrożenia.

Rada nie posiada kompetencji do wypowiedzi w sprawie, nie znając szczegółów ani intencji działań podmiotów podejmujących takie działania. Brak konkretyzacji przedmiotu stanowiska uniemożliwia Radzie dokonanie oceny, czy proponowane działania mieszczą się w zakresie jej kompetencji oraz czy są zgodne z interesem wspólnoty samorządowej.

Wskazany konkretnie przedmiot proponowanej uchwały wykracza poza kompetencje merytoryczne Rady, która mogłaby odnieść się wyłącznie do sytuacji rolników na terenie Gminy Sobolew, a nie sytuacji rolnictwa w ogóle. Ogólna sytuacja rolnictwa w Polsce, w tym kształtowanie krajowej polityki rolnej, znajduje się poza kompetencjami Rady Gminy w Sobolewie. Za kształtowanie krajowej polityki rolnej odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz inne organy administracji rządowej.

Rada porusza się w ramach posiadanych kompetencji. Zakres jej działalności musi wiązać się z zadaniami własnymi gminy. Sprawy rolnictwa i rolników nie są bezpośrednio rozstrzygane przez radę gminy, pojawiają się sporadycznie np. przy okazji obniżania podatku rolnego. Sprawy produkcji rolnej, warunków funkcjonowania gospodarstw rolnych na rynku krajowym czy międzynarodowym, relacji handlowych między rolnikami a konsumentami w skali ponadlokalnej są poza kompetencjami rady gminy.

Należy uznać, że na podstawie art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zasada ta stanowi fundament funkcjonowania państwa prawa i oznacza, że organy władzy publicznej, w tym organy samorządu terytorialnego, mogą podejmować działania wyłącznie w zakresie i w sposób określony przepisami prawa.

Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej, a przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Przepis ten wyznacza granice kompetencji gminy poprzez wskazanie dwóch kluczowych kryteriów: sprawy muszą mieć charakter publiczny oraz muszą mieć znaczenie lokalne. Sprawy ogólnokrajowe, w tym ogólna sytuacja rolnictwa w Polsce, nie należą do właściwości gminy i rady gminy.

Zasadniczo bowiem rada może wypowiadać się tylko w zakresie powierzonych jej zadań. Dotyczy to także sytuacji, gdy stanowisko rady jest niewiążące i stanowi np. apel. Opinia rady może dotyczyć tylko kwestii, które pozostają w zakresie działania gminy.

Nawet w przypadku stanowisk o charakterze deklaratywnym, niewiążącym prawnie, Rada nie może przekraczać granic swoich kompetencji określonych przepisami prawa. Przyjęcie stanowiska w sprawie wykraczającej poza zakres działania gminy stanowiłoby naruszenie zasady legalizmu wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP oraz art. 6 ustawy o samorządzie gminnym.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy w Sobolewie po zapoznaniu się z przedmiotową petycją oraz po przeprowadzeniu szczegółowej analizy prawnej postanowiła zaznaczyć, że realizacja postulatu wnoszącego petycję nie znajduje podstawy prawnej w obowiązujących przepisach.

Komisja wskazała, że:

- projekt stanowiska jest zbyt ogólnikowy i nie pozwala na określenie konkretnego przedmiotu wypowiedzi Rady,
- przedmiot proponowanego stanowiska wykracza poza kompetencje merytoryczne Rady Gminy w Sobolewie,
- sprawy ogólnokrajowej polityki rolnej nie należą do zakresu działania gminy,
- przyjęcie stanowiska w proponowanym kształcie stanowiłoby naruszenie zasady działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa.

W związku z powyższym Komisja uznała, że petycja o zajęcie stanowiska przez Radę Gminy w Sobolewie w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej zostaje rozpatrzona negatywnie.

Rada Gminy w Sobolewie uznała za słuszne ustalenia i stanowisko wyrażone przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy w Sobolewie. Rada w pełni podziela argumentację Komisji dotyczącą braku podstaw prawnych do przyjęcia stanowiska w proponowanym przez wnoszącego petycję kształcie.

Rada Gminy w Sobolewie, działając w granicach przysługujących jej kompetencji oraz z poszanowaniem zasady legalizmu, wobec powyższego rozpatrzyła petycję o zajęcie stanowiska przez Radę Gminy w Sobolewie w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej negatywnie, z przyczyn podanych we wcześniejszej części uzasadnienia.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach i zostanie doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję. Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Przewodniczący Rady Gminy w Sobolewie